

novem »železnem obroču«), v enem klubu skupaj biti pa ne moremo.

Politični zavezniki nemškim konservativcem moremo torej biti, a da bomo res zaželeni in čislani zavezniki, treba je da so vsi naši poslanci složno vkupaj v enem klubu. Isto nam svetuje tudi sedanja vlada. Grof Badeni je namreč našim poslanca rek: Ako bode te slozni, oziralo se bode na vas, če ne, pa ne! V najvišjih krogih je nekoč nekdo roval zoper jugoslovanski klub, a dobil brco s vprašanjem: »Bi-li to bila kakšna nesreča?« Gotovo ne, ampak največja zaslomba za Avstrijo zoper razne rovarje na jugu.

Učimo se vendar od svojih nemških nasprotnikov, kako vsako sapico zabeležujejo, katera se kje gane pri nas zoper jugoslovanski klub — očividni dokaz, kako močno se ga bojijo. Česar se pa sovražnik boji, to moramo storiti in torej naj naši poslanci osnujejo to, česar vsi želimo — jugoslovanski klub. Vse drugo smo že poskušali, pa nismo pogodili. Poskusimo sedaj še z jugoslovanskim klubom. Vse kaže, da pravo pogodimo. Zmiraj je bolje brata imeti prijatelja, kakor pa tujca — gospodarja.

L.

Slovinci in „Amtsblatt — Uradni list“ celjski.

[Izv. dopis.]

Letos je začelo okrajno glavarstvo celjsko izdajati nemško-slovenski uradni list. Stvar sama ob sebi daje se opravičiti. Kar nam Slovencem — ogromnej večini v glavarstvu — ugajati ne more, to je: listič je predrag in se tiska ne v nepristranski, ampak nam načeloma najsovrážnejši tiskarni.

Vrli naš 30-letni »Slov. Gospodar« izhaja vsaki četrtek, imajoč 8 tiskanih strani, torej mesečno 32—40. Plačuje od vsakega iztisa 1 kr. poštne in 1 kr. za kolek, pa stane le 2 gld. 50 kr. na leto — torej res najcenejši list na Slovenskem. Celjski »Amtsblatt-Uradni list« pa izhaja vsako nedeljo na 4—6 straneh, meseca januarja vkup samo 23 strani, ne plačuje ne koleka, ne poštne in stane za urade 3 gld., za druge naročnike pa 3 gld. 50 kr. — bržčas najbolj dragi list v celi Avstriji. Z 1 gld. naročnine bil bi plačan dovolj.

Bilo bi umestno, ako bi naši poslanci v interpelaciji vlado poprašali, zakaj se je temu uradnemu lističu toliko nenavadno visoka naročnina nastavila, zakaj se išče blizu dve tretjini dobička, h kateremu bi naj razni uradi denar zajemali iz cerkvenih dohodkov, občinskih in okrajnih doklad? Cerkvinih uradov bode zadetih 72 s 216 gld., šolskih (88+88) 176 s 528 gld., občinskih pa največ z blizu 600—700 gld. Listič je vsakako predrag! Vreden bode komaj 500—600 gld., a stal bode 1500—1800 gld., torej dajal dobička 1000—1200 gold.

Najmanje pa Slovencem ugaja, da se ovi uradni list tiska v nam neprijazni tiskarni in tako nas sili podpirati nam sovražno podjetje. Tiska se namreč v tiskarni »Celeja« v Celju. Ta pa druga ni, kakor nekdanja Rakuscheva tiskarna, ki je izdajala »Cillier-Zeitung« in pozneje »Deutsche Wacht«. Ta lista o nas Slovencih nikoli nista pisala s peresom, ampak načelno in dosledno z gnojnimi vilami.

Kdorkoli torej tej tiskarni kaj dela priskrbuje ali na njene tiskovine naroča, ta podpira nam Slovencem sovražno podjetje. Zaveden Slovenec, ki samega sebe spoštuje, tega storiti ne more. Zato ni čuda, da se Slovenci ovega uradnega lista odločno branimo in ga izdajatelju pošiljamo: »Retour«. Čujemo tudi, da cerkvene in okrajne nadzorovalne oblasti naročnine za ovi list iz

javnih denarjev ne bodo odobravale. Kdor ovi list imeti hoče, naj ga plačuje iz lastnega žepa!

Cerkvene zadeve.

Vedno češčenje presv. Reš. Telesa v vojniški hiralnici.

Minolo soboto je bila za našo hiralnico dan splošnega veselja. Kakor otroci božiča, tako so se veselili ubogi hiralci dneva, ko se je imelo začeti češčenje presv. Rešnjega Telesa. Nad 50 bolnikov je pristopilo pred sv. mašo, ki se je pred izpostavljenim presv. R. Telesom služila, k mizi Gospodovi; ob 6. uri se je češčenje začelo in nadaljevalo do 6. ure zvečer, ter se končalo s petimi lavretanskimi litanijami in dvojnimi sv. blagoslovom.

Ta pobožnost je bolnike razveselila in tej krasni bratovščini nove ude privabila. Na oltarju, okinčanem s svežimi cveticami in nad tabernakeljnom s pomenljivim »pelikanom«, sta ves čas goreli dve sveči; molilo se je predpoldne slovenski, popoldne nemški. Čeravno bolni, slabotni ljudje, vendar so vstrajali ne samo eno, ampak po več ur pri molitvah in petju, posnemajoči nekako gorečnost prvih kristijanov in njih stanovitnost v molitvi.

Ganljivo je bilo videti dovedenje posameznih bolnikov; kakor angelji v človeški podobi, so čč. sestre peljale slepe na njih prostore in prinašale obnemogle na njih željo iz postelj v kapelico ter so celo pobožnost v takem redu in s tako neutrudljivostjo vodile, da so celo neudje hiteli v kapelico, da se lepe pobožnosti udeležijo.

Čeravno je bilo določeno, da vsako uro štirje molijo, je vendar bila kapelica celi dan polna bolnikov tako, da so mimogredoči začudeni vprašali: »Kaj imajo bolniki danes praznik, da celi dan molijo in pojejo?« Bil pa je v resnici za nje praznik; kajti kje bi se ljubi Jezus bolj kazal zdravje bolnikov in tolažba žalostnih, če ne tam, kjer nista samo dva ali trije, ampak kjer jih toliko pri molitvah in češčenju zbranih?

Bog daj, da zmiraj raste veselje bolnikov do Jezusa, da bodo tudi zanaprej stanovitni v češčenju k večji časti božji, sebi v tolažbo in k spodbudbi onim, ki še niso k tej bratovščini pristopili!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Velika Nedelja 1 fl. 90 kr., Ormož 6 fl. 87 kr., Sv. Nikolaj pri Ormožu 6 fl. 76 kr., Sv. Anton v Slov. gor. 8 fl. 2 kr., Ljutomer 3 fl. 31 kr., Buče 8 fl. 4 kr., Kozje 10 fl., Podčetrtek 5 fl. 5 kr., Podsreda 6 fl. 50 kr., Zagorje 10 fl., Prevorje 2 fl., Sv. Vid na Planini 12 fl., Vojnik 18 fl., Ptuj 7 fl. 47 kr., Sv. Marko niže Ptuja 11 fl.

Gospodarske stvari.

Nekaj o puranih.

Nikdo več ne dvomi, da so purani dandanes velike važnosti za kuhinjo, kajti njihova pečenka se bolj obrajta kakor gosja ali račja. Le temu se moramo čuditi, da se tako malokatera gospodinja loti tega nikakor nehvaležnega, k večjemu zamudnega dela — rediti si nekoliko puranov. Puran se namreč dá brez posebnih stroškov vzrediti. Na nobenem dvorišču ne bi smel manjkati. Vsakojako zrnje mu pride prav, včasih ali bolje rečeno mnogokrat tako, ki bi se ovači pogubilo, raztrosilo ter

brez vse koristi ostalo. Tudi prav obilno ne potrebuje hrane; ostali perutini nikakor ne hodi v škodo, zavolj njega ni treba nobeni kokoši pomanjkanja trpeti. Večji del leta, posebno v jesenskem času se prav rad pase blizu hiše, po dvorišču, po bližnjih njivah in travnikih. Razven ob nedeljah mu še ni treba posebej kaj hrane dajati, ker si že sam potrebno preskrbi. Drugače seveda je, če ga rediš na debelo.

Ako se mu prav streže, tehta dobro rejen puran še nad 10 kg in njegovo meso je jako okusno, še bolj pa tečno. Tudi jajca, katerih nalezje puranica blizu 40 na leto, niso majhna, a prav tečna in priljubljena jed. Pura nese rada na kakem skritej mestu, katerega si sama odbere in kjer je pri miru. Na jajcih sedi tudi pod milim nebom in gnezdo si naredi čisto sama.

Ako pa se ji gnezdo na kakem določenem kraju pod streho odkaze, tudi tam valj, ali zahteva dostojen mir. Valjenje traja 26 do 28, k večjemu 30 dnij. Iz jajec se mladiči sicer brez vseh ovir izležajo, a njih vzgoja ni tako lahka. Dobro stori gospodinja, ako pride k puranovim jajcem teden pozneje tudi nekoliko kokošjih, da se piščeta ob enem zvalé s purančki.

Mladiči imajo najrajši ličinke od muh in pa mravljinje jajčica, bel, seveda zdrobljen kruh, na drobno zrezano meso, zribano testo z jajci, pozneje n. pr. četrtri ali peti dan pa že zrezano solato, travo ali koprive. Prav posebno mora se paziti na to, da ne pridejo v svoji prvi mladosti v roso, kar jim marsikako bolezen nakopa. Le o lepem in suhem vremenu se naj spuščajo na plano, zjutraj ne prej, da zmanjka rose.

Vse to kaže, da ni mala reč, skrb imeti za purančke, posebno ker navzlic navidezne postrežbe primeroma veliko število mladičev v zgodnji mladosti pogine. A brez posebnih vzrokov se to gotovo ne zgodi. Kdor se toraj hoče lotiti tega dela, mora točno in natančno poznati bolezni pri kuretni, njih uzroke, pa tudi sredstva in načine, kako se zdravijo. Povrh mora še priti prava volja in vstrajnost, dokler niso purani do dobra na svojih nogah.

Sejmovi. Dne 18. februarja v Poličanah (za svinje). Dne 15. febr. v Zalcu, na Ponikvi, v Račah (tudi za konje), v Sevnici ob Savi in v Brežicah. Dne 16. febr. na Podplatu. Dne 17. febr. v Imenem (za svinje). Dne 18. febr. na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 19. febr. na Gornji Polskavi in v Pišecah.

Dopisi.

Izpred Celja. (Hribarjeva kandidatura.) Dne 4. febr. je bil g. Dragotin Hribar proglašen kandidatom V. kurije za okraje Celje, Ptuj, Brežice in Slov. Gradec. Kakor njegov list »Domovina« poroča, prišlo je na ta shod v Celje 200 zaupnih mož. Recimo, da jih je bilo sto; kako se mora reči, da je njegova kandidatura narodova želja, ko je Hribar vendar dobil samo 34 glasov? Tudi se splošno toži, da vsi udje »Slov. društva« niso dobili vabil. To pa je škandal, da vsi navzoči niso smeli glasovati za kandidata V. kurije! Ali so gospodje iz mariborskega okraja morda nezreli politični mladiči? Ta separatizem se je letos prvič uvedel, dozda je bilo tako postopanje popolnoma neznano! In na kakov program so se izbrali kandidati? Na letošnji skupni pastirski list avstrijskih škofov, kakor se je to v začetku zborovanja sklenilo. Izvrstno! Ali se bode tudi g. Dragotin Hribar držal tega programa? Mora se, sicer bode figa-mož; saj temu ni nasprotoval, ko je bil za kandidata postavljen. Ali pa bodo nekateri gg. uč-

telji potem s svojim Dragotinom zadovoljni? Gotovo ne! Zato je tukaj ta-le splošna sodba o njem: On hoče postati državni poslanec, zato obljublja vsem vse! Kako pa da je za ta posel sposoben, razvidi se iz tega, da mu naši izkušeni gg. politiki, Mihael Vošnjak, dr. Serbec, dr. Dečko, dr. Vrečko, Fr. Lenček, Širca in drugi niso hoteli dati glasu. Saj mu je lani ob deželni volitvah rekel neki doktor: »Jaz ti zato ne dam glasu, ker ti za poslanca nisi sposoben«.

Iz ptujskega okraja. (Zaupanje?) Dne 4. febr. so se zbrali v Celju zaupni možje, da imenujejo kandidate za državne poslance. Ker je ta shod sklicalo »Slov. društvo«, se nam nekako čudno zdi, da vsi udje tega društva niso bili povabljeni k omenjenemu shodu, pač pa mnogo neudov, posebno naročnikov »Domovine«. To nam je nekako jasno postalo še le zdaj, ko smo slišali, da kandidatuje v peti kuriji urednik »Domovine«, gospod Dragotin Hribar. Večina našega okraja se pa ne strinja s to kandidaturo; kajti toliko smemo po pravici zahtevati, da bi vsaj v peti kuriji, v kateri voli skoro vse slovensko ljudstvo spodnještajersko, ki je povsem katoliško, bil izvoljen za poslanca mož, ki se strinja z načeli skupnega pastirskega lista avstrijskih škofov. Ta mož mora biti katoliškega prepričanja, ne samo narodnjak. Katoliškega prepričanja pa mož ni, ki je pri Svetčevi slovesnosti katoliško stranko imenoval zaslepjeno; kajti katoliška stranka je bila, ki je postavila Svetcu nasprotnega kandidata. Katoliškega prepričanja ni mož, ki sedanjo šolsko upravo kuje v zvezde. In tudi to je gospod Hribar storil, ko je v svojem listu proslavljal petindvajsetletnico sedanje šolske uprave. Brez dvoma smemo upati, da se bodo vsi Slovenci na Štajarskem strinjali s skupnim pastirskim listom avstrijskih škofov, in ravno zato se ne moremo ogrevati za kandidata, ki nasprotuje načelom omenjenega pastirskega lista. Prosimo torej, da se prihodnji politični zbor zaupnih mož v Mariboru blagohotno ozira na naše želje in v splošnem volilnem razredu postavi za kandidata moža, ki bo v državnem zboru zastopal tudi versko prepričanje slovenskega naroda!

Od Save. (Pozor!) Gospod urednik! Ne bo vse prav, kakor se je sklenilo na zboru zaupnih mož v Celju. Iz svoje sobe se večkrat oziram prek Save na Kranjsko in vsikdar se mi otožno zdi, ko gledam tam v duhu bratski razkol. In naši »zaupni« možje nam hočejo vrniti za poslanca človeka, ki že več let širi med nami načela, ki tirajo naš rod v mladoslovenski tabor, ki nas hočejo ločiti enako Kranjcem. Ta mož pa ni drugi, nego urednik »Domovine«, gospod Dragotin Hribar. Da ne mara duhovnikov, je pokazal, ko je v »Domovini« udrihal po njih takrat, ko je očital Kranjcem, da so si jih preveč izvolili v deželni zbor. Da mu je katoliška šola, katero škofje priporočajo, trn v peti, priča njegov list, ki je slovesno obhajal 25letnico novodobne brezverske šole. In tega naj podpira slovenska duhovščina, verni slovenski narod? Nikakor! Slovenski rodoljubi, pazite, da nam date za kandidata moža, ki bo vsem priljubljen! Ne zabite, da tudi socialni demokratje in Nemei kandidatujejo v splošnem volilnem redu!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Zbor.) Meseca januarja je imelo bralno društvo občini zbor; počastili so nas gostje iz različnih župnij, zlasti od Sv. Antona. Doslej je vodil več let to društvo z dobrim uspehom nadučitelj g. Ivan Strelec, ki pa je letos odklonil opetno izvolitev. Na obče praznanje bodi mu zahvala za vsako žrtev na korist društva! Društvo si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik učitelj g. Josip Čeh; podpredsednik g. Franc Čuček; tajnik ter blagajnik učitelj g. Janko Fras; gg. Tomaž Golob, trgovec; Gregor Družovič, Fr. Fekonja, odborniki. Zraven tega pa ima naše bralno